Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

FOLK OG LAND

NR. 22 — 16. ÅRGANG | LØRDAG 11. NOVEMBER 1967 | LØSSALG 1 KRONE

Reidar Meland,
Nedre Holmegt. 2
Stavanger 92

Når åpner selle syv seg?

INTERNASJONAL AKSJON TIL FORDEL FOR RUDOLF HESS

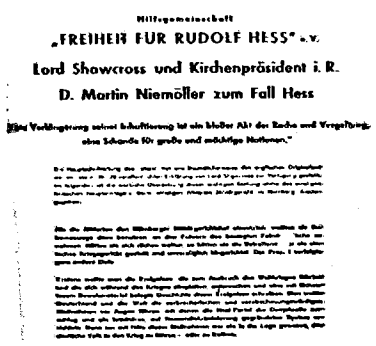
Hilfsgemeinschaft
„FREIHEIT FÜR RUDOLF HESS" e. V.
Lord Showcross und Kirchenpräsident i. R.
D. Martin Niemöller zum Fall Hess

Tusenvis av flyveblader som gjenga den britiske Nürnbergdommers Lord Shawcross' og fhv. kirkepresident Niemöllers stillingtagen til «tilfellet Hess» ble i slutten av juli måned delt ut ved universitetene i München, Tübingen og Hamburg

Der er nu dannet en forening med navn «Freiheit für Rudolf Hess», en foreningsstiftelse som har vakt stor oppmerksomhet også utenfor Tysklands grenser. I mellomtiden er den tredje Hess-bok «Antwort aus Zelle sieben» **utkommet og kan bestilles** gjennom FOLK OG LANDS BOKTJENESTE (Pris kr. 34 innb.)

Nevnte forening har utarbeidet efterfølgende erklæring, som en rekke kjente personer i og utenfor Tyskland har underskrevet. Teksten lyder i norsk oversettelse:

«I firemaktsfengslet i Berlin-Spandau avsluttet 1. oktober 1967 den fortsatt innesperrede tidligere riksminister Rudolf Hess et år i absolutt ensomhet. Det er hans 74. leveår, det 27. som fange.

Nürnbergdomstolen frifant uttrykkelig i året 1946 Hess for anklagen om å ha begått krigsforbrytelser og forbrytelser mot menneskeheten. Domfellelsen ble utelukkende begrunnet med den historisk-politiske bebreidelse at han hadde medvirket til forberedelse og gjennomføring av angrepskriger. Undertegnede avholder seg fra en drøftelse av denne beskyldning, de bedømmer tilfellet Hess ut fra år 1967's humane aspekter og bekjenner seg til den oppfatning at denne fange rikelig har oppfylt det mål av personlig lidelse som ble pålagt ham.

De mener også at opprettholdelsen av en politisk fengselsanstalt ved fire stormakter bare for å overvåke en oldings langsomme død er uverdig vår tidsalder som kjemper for menneskelighetens gjennombrudd.

Likeoverfor de store verdenspolitiske anliggender som de daglig må vie sin oppmerksomhet, kan «tilfellet Hess» synes av liten betydning for de impliserte regjeringer — og dog kan denne utfordring av menneskelige følelser få tragisk betydning hvis det ikke i rette tid blir trukket den vennlige sluttstrek som undertegnede oppfordrer til.»

Erklæringen er undertegnet bl. a. av:

Jean Anouilh, forfatter, Paris, Robert Bach, Superintendent i. R., Bochum, Dr. habil. Gerhard Baumann, sjefredaktør, Bonn, Lord Boothby, K. B. E., LL.D, London, professor Dr. Georg Burckhardt, Unterwössen, J. Bruce-Gardyne, M. P., London, James Davidson, M. V. O., M. P., London, Sefton Delmer, publisist, London, professor Dr. Josef Eberle, forlegger, Stuttgart, Josef Ertl, M. d. B., Bonn, Michael Foot, M. P., London, Gertrud Freiin v. le Fort, forfatterinne, Oberstdorf, André Francois-Poncet, fhv. sendemann, Paris, professor Dr. Ludwig Freund, Hannover, Dr. Gerhard Frey, sjefredaktør, München, Max Güde, advokat, M. d. B., Bonn, professor Dr. Otto Hahn, Göttingen, Bernt von Heiseler, forfatter, Degerndorf, professor W. Heisenberg, München, Hans Heyck, forfatter, Bernau (Chiemsee), Dr. Kurt Hiller, forfatter Hamburg, professor Dr. P. R. Hofstätter, Hamburg, Dr. Harald Hortig, Kingston (Canada), Dr. theol. Werner Jentsch, Bochum, Ernst Jünger, forfatter. Wilflingen, Dr. Hans Graf Lehndorf, Bad Godesberg, Ernst Lemmer, fhv. Bundesminister, Bonn, Landesbischof D. Dr. Lilje, Hannover, Dr. Gerhard May, biskop, Wien, professor Dr. H. J. von Merkatz, M. d. B.., fhv. Bundes-

(Forts. side 2)

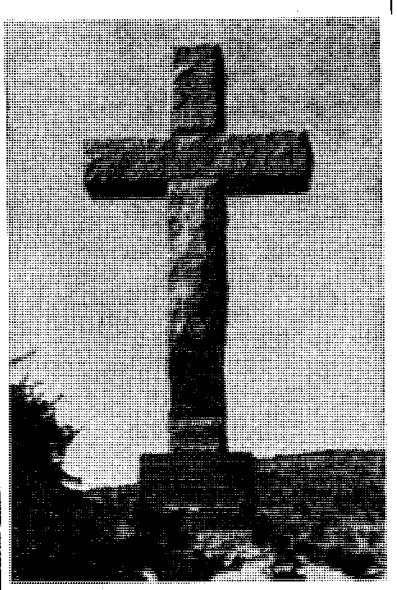

Synbart på lang avstand er det på en høyde ved Hartebeestportdam i nærheten av Pretoria i Sør-Afrika reist et stort, sort basaltkors til ære for boergeneralen Schoeman. På en minnetavle kan man lese: «Grusom er seerens og frihetskjemperens lodd. Hans ensomme vei fører gjennom Getsemane til Golgata, tenk på Petain, tenk på Hess —» Vi for vår del ville gjerne ha tilføyet: tenk på Quisling . .

ÅPENT BREV TIL AASE LIONÆS:

Vedrørende norske anklager mot Hellas

FRA HARRY LINDSTRØM

II

Når norske parlamentarikere nå reiser ut i verden for å redde demokratiet — og derved opptrer som vismenn eller modige krigere i korstog mot enhver fare som truer demokratiet, bør disse parlamentarikere huske noen få episoder i vår historie. De bør huske og ta med seg og ta hensyn til følgende:

1. Efter at kongeriket Norge den 9. april 1940 var angrepet av den tyske krigsmakt som kom britiske styrker i forkjøpet, og hvor kongeriket Norge var fullstendig uforberedt takket være en utenriksledelse som ikke maktet sin oppgave, og efter at tyskerne i løpet av noen timer hadde besatt de største byer i Norge, gav Stortingets medlemmer Kongen og hans regjering fullmakt til å fortsette krigen også utenfor landets grenser.*)

*) Det er nok en misforståelse av Lindstrøm at Stortinget har gitt kong Haakon og hans regjering noen fullmakt til å «fortsette krigen også utenfor landets grenser.» Hvis det er den tilsynelatende udødelige «Elverumfullmakten» han tenker på, så er det for det første aldri gitt noen slik fullmakt ut over den i Grunnloven fastsatte — og Stortinget hadde heller ingen konstitusjonell adgang til det — og for det annet snakket Stortinget naturligvis ikke om å fortsette en krig som først ble erklært mange uker senere — og da av tyskerne. Det Stortinget faktisk vedtok var å ta opp forhandlinger med tyskerne, et vedtak kongen og hans utenriksminister satte seg ut over.

Hvorfor så taus?

2. To måneder senere stemte 80 av 130 forsamlede stortingsrepresentanter — parlamentarikere for at **Kongen skulle avsettes** og hans regjering skulle opphøre å være landets regjering. Ingen parlamentariker er av den grunn anklaget, dømt eller henrettet.

3. Mens krigen raste ble det i London laget en lov om landssvik. Loven ble først kunngjort efter krigen, men handlinger utført gjennom krigstiden ble bedømt og straff tilmålt på grunnlag av denne **tilbakevirkende lov.** Denne lov ble gitt tilbakevirkende kraft — i strid med den regel som har funnet sitt uttrykk i menneskerettighetskonvensjonen av 4. november 1950, art. 7.

4. Videre instituerte vi i dette land et kollektivt økonomisk ansvar for medlemmer av et politisk parti som før krigen var lovlig, og som var ledet av en forsvarsminister av en borgerlig regjering før krigen. Det kollektive ansvar omfattet de skader som var oppstått som følge av krigen. I alle siviliserte land forsøker man alltid å finne en årsaksammenheng mellom handling og skade før man kan pålegge økonomiske ansvar.

Fru Lionæs. I Hellas **i dag** har man ikke våget å lage lover med tilbakevirkende kraft, og man har heller ikke våget å pålegge kollektivt ansvar på medlemmene av de politiske partier som hadde ført Hellas opp i tårnhøye økonomiske vanskeligheter.

«Militærjuntaen» høyst sivil

Når man stadig skriker opp

(Forts. side 2)

Den ensomme fange i Spandau

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

Vedrørende norske - -

(Forts. fra side 1.)

om den greske militærjunta, burde man kanskje fortelle at denne «militærjunta» består av 19 medlemmer, hvorav 14 er sivile. Av disse 14 sivile var 4 dommere i Høyesterett, en riksadvokat og en viseriksadvokat.

Man må søke lenge i norsk historie for å finne en regjering som i faglig kompetanse stod bedre enn den nåværende greske regjering. Våre regjeringer efter krigen 1940—45 tåler ingen sammenligning. De vil alle bli regnet som middelmådige.

Hva med de politiske fanger i Norge?

En av anklagene mot den greske regjering i dag er at de fangene som er holdt i varetekt, bare får 1850 kalorier pr. dag i føde. Fru Lionæs! Kjenner De til at våre politiske fanger efter 1945 ikke fikk 1000 kalorier pr. dag, og har De noen gang undersøkt hvilken mat de fikk og hvorledes de fikk den?

Sammenligningsbilledet Norge—Hellas ville ikke være fullstendig dersom vi unnlot å fortelle litt om rettergangen mot våre politiske fanger efter krigen. La oss ta en sak — nemlig Quislingsaken. Om denne sak vet vi at:

1. Quisling ble dømt til døden av en lagmannsrett, hvor formannen var en av Quislings bitreste fiender under krigen.
2. Quisling ble videre dømt til døden av Høyesterett, hvor formannen var justitiarius som i aprildagene 1940 stod i radio og takket Quisling for hans store innsats for fedrelandet i de dager.

Hvorfor gjøres ikke uretten god igjen?

Nå vil De og sikkert mange andre si at dette var krigen og følgene av den. Vi gjorde feil den gang, det innrømmer vi, men det gjelder ikke dagens Norge. For det første er det å bemerke at dersom man nå er enige om at man gjorde feil den gang, burde man ikke i anstendighetens — om ikke i demokratiets — navn rette på feilene og gjøre urett god igjen?

Et ferskt eskempel som pressen tier om.

Men sådan urett skjer den dag i dag. Jeg skal nevne et eksempel som bare er noen dager gammelt:

En ung mann begynte i 1956 i elektrikerlære for å skaffe seg et yrke. Han fikk ansettelse som lærling efter de lover og reglementer som den gang gjaldt. Fagforeningen tvang ham ut av arbeidet, og i et rundskriv truet den med boikott av de fagorganiserte som våget å hjelpe eller ha noen forbindelse med lærlingen. Den unge lærling anla sak mot fagforeningen og tapte for byretten. Han anket til lagmannsretten, men tapte også der. For ca. et og et halvt år siden kom den unge mann i kontakt med en annen som tidligere hadde stiftet bekjentskap med det norske rettsvesen. Av denne fikk den unge mann det råd å bygge et så høyt gjerde av fakta omkring retten at den ikke kunne komme over gjerdet, eller dersom man skulle forsøke å smyge under, ville man bli så skitten at alle ville se det. Saken gikk så til Høyesterett, og det utrolige hendte. Fagforeningen som var tilsluttet Landsorganisasjonen, tapte og den unge lærling vant med 3 mot 2 stemmer og ble tilkjent en erstatning på kr. 20 000.

Selvsagt har ingen avis i dette land omtalt denne dommen, og kringkastingen har heller ikke verdiget den en omtale, men det interesserer oss ikke i denne forbindelse. Det som interesserer oss er dette:

Hvem var mindretallet. Hvilke dommere i Høyesterett stemte i denne dom for at **fagforeningen som var tilsluttet** Landsorganisasjonen, skulle frikjennes. Hold Dem **fast:**

1. Den ene dommer i mindretallet var O. C. Gundersen, justisminister i Landsorganisasjonens og arbeiderpartiets regjering eller Gerhardsen-regjeringen.
2. Den annen dommer i mindretallet var tidligere departementsråd Rolv Ryssdal, som hadde vært departementsråd i Justisdepartementet i den tid O. C. Gundersen var statsråd eller justisminister.

Ikke nok med det. Den unge lærling henvendte seg for en tid siden til h. r. advokat Signe Ryssdal, kone til høyesterettsdommer Ryssdal, og bad henne hjelpe seg med saken Efter å ha hatt sakens dokumenter en tid, meddelte hun at hun ikke kunne påta seg saken, idet lærlingens krav ikke hadde noe grunnlag.

(Forts. side 7)

ANNELIESE PAROW
TANNINNSETNING
Trondheim
Gisle Johnsonsgt. 5 - v/Lademoen kirke - Voldsminde

Arkitekt
HUSTAD
Bærumsvn. 5 — Ø. Ullern
Telefon 55 61 29 — Oslo

75 ÅR

har cand. oecon. Leif Sundt nettopp fylt og vi vil gjerne sende ham vår og lesernes hilsen og takk i den anledning. For Leif Sundt har vært en skattet og flittig medarbeider i bladet vårt opp gjennom årene.

Sundt har vært en ivrig og ubøyelig sannhetsforsker som har ydet verdifulle bidrag til å trekke opp konturene av det som engang kommer til å bli den historiske sannhet om den ulykke som rammet Norge i 1940 og de efterfølgende okkupasjonsår. Men så er han da også sønn av FARMANDS grunnlegger og sønnesønn av selveste Eilert Sundt, den landskjente sosiale forsker.

Julehilsen?

Siste nummer av FOLK OG LAND i dette året kommer i første halvdel av desember. Senere får vi ikke sendt bladet i posten. Det blir til gjengjeld et stort og innholdsrikt nummer på hele 24 sider, altså tre ganger så stort som et vanlig nummer.

Vi har tenkt oss at mange av våre lesere kanskje kan være interessert i å bruke dette nummer som en julehilsen og våre abonnenter kan derfor få bestilt 5 eksemplarer ekstra for bare kr. 10, fritt tilsendt.

Pengene må imidlertid da sendes oss på forskudd sammen med bestillingen og av hensyn til opplagets størrelse må vi ha mottatt bestillingene innen 1. desember.

Også nye abonnenter som innbetaler bladpengene for 1968 innen årets utgang vil motta julenumret og kan — såfremt de betaler innen 1. desember — også bestille ekstraeksemplarer av julenumret som nevnt ovenfor for tidligere abonnenter.

Vanlig løssalgspris for julenumret blir kr. 3,—.

Er De interessert, så husk altså å bestille i tide!

Selle syv - -

minister, Bonn, Willy Müller, M. d. B., Bonn, Kirchenpräsident i. R.D.M. Niemöller, Wiesbaden, Francis Noel-Baker, M. P., London, professor W. P. J. Pompe, Utrecht, Lord Robertson of Oakridge House of Lords, London, David M. Robinson (CVJM), London, D. Andreas Rohracher, erkebiskop, Primas Germania, Salzburg, Lord Russel of Liverpool, House of Lords, London, Lord Sandford, D. S. C., House of Lords, London, pastor Georges Schantz, Strassburg, professor Dr. Hans Joachin Schoeps, Erlangen, professor A. J. P. Taylor, Oxford, Edward Taylor, M. A., M. P., London, Friedrich Franz v. Unruh, forfatter Merzhausen, Kurt Wessel, sjefredaktør, München, Ben Whitaker, M. P. London, Dr. Michael Winstanley, M. P., London, Dr. Giselher Wirsing, sjefredaktør, Stuttgart, B. Prinz zu Wittgenstein, Laasphe, Bishop of Wollwich, England, Siegfried Zoglmann, M. d. B., Bonn.

En legger merke til at en lang rekke britiske parlamentsmedlemmer og overhusmedlemmer, samt en rekke medlemmer av den tyske Bundestag har undertegnet. En legger kanskje også merke til at det ikke finnes et eneste skandinaviske navn tiltross for den berømmelige humane innstilling i Skandinavia, som jo mener seg å fungere som en slags moralsk verdenssamvittighet. Men det skyldes kanskje at en her ikke har vært oppmerksom på aksjonen? Isåfall gjør vi hermed de gode norske demokrater oppmerksom på anledningen til for en gangs skyld å være med på å gjøre en virkelig innsats for humaniteten. Og så iler de vel til både de brave norske statskirkemenn, de lege institusjoner, den forsonlige pater Rieber-Mohn, og naturligvis de geskjeftige norske partipolitikere med Hellasfarerne i spissen.

En av de britiske undertegnere er publisisten Sefton Delmer, verdenskjent som antitysk propagandist og derfor også introdusert på bokmarkedet av et norsk forlag. Så når han går foran tør kanskje nordmenn gå efter? Sefton Delmer uttalte 2. oktober i et fjernsynsintervju, som også ble overført til Tyskland, men naturligvis ikke til det norske fjernsyn som elleres synes å være så opprådd med stoff til sin dagsnyttsending, at hvis det gikk som han ønsket, så ville han i en av de måneder da engelske mannskaper overtok bevoktningen av fengslet i Spandau ganske enkelt åpne døren til selle 7 og hoveddøren for Rudolf Hess. Og de som var mot det, sa Delmer foran fjernsynskameraet, ville han gi en god dag i.

Den dypeste årsak

Mon tro om ikke den dypeste årsak til forfølgelsen av oss NS-medlemmer er å søke på det politiske plan? Det ser en i og med at de som ikke hørte til partiet ikke ble straffet, selv om de aldri så mye «bistod fienden». De mange tusen tyskerarbeidere er eksempel nok.

NS reiste en absolutt front mot kommunismen og der ligger nok hunden begravet. Før krigen ble partiet hatet og mistenkeliggjort på grunn av dette. Og få kjente kommunismen og dens vesen så godt som Quisling. Dette var en torn i øyet på de mest radikale av de radikale. Nå er folket på vei inn i kommunismen, det suges med av en mektig, men stille flytende strøm uten selv å være klar over det. Det er blitt moderne å være radikal, lengst mulig til venstre for venstre. En vakker dag har kommunismen seiret, kanskje til stor forferdelse for mange, men for sent til å snu. Da nytter det lite å angre.

Olga Bjoner

CANADA

Sjefen for det såkalte Parti de l'Unité Nationale du Canada, Adrien Arcand, er død, 68 år gammel. «Serviam», som er bevegelsens offisielle talerør, legger vekt på at han var en av de få nasjonalistledere som levde lenge nok til å få en naturlig død.

Arcand var selv grunnleggeren av Unionspartiet i Canada samt dets ideolog. Partiet står i opposisjon til den jødiske infiltrasjon i nordamerikansk politikk og går inn for en «horisontal» nasjonalisme.

Månadsbladet
FRIHUG
Frisinna tidtrøyt- og opplysningsblad. Fritt ordskifte om *NS, rettsoppgjeret m.m.* Fylgjetongar om *Hunzafolket, Jack London (ill.), sjøromanar m.m.* Årspris kr. 25,—.
Postgiro for bladp. 80 821.
Utgjevar: *Erling Seim, Kinn*

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

FOLK OG LAND
UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON
Redaktører:
ODD MELSOM, ansvarlig
ALEXANDER LANGE

Utenrikspolitikk på avveier

Det er rystende å være vitne til den fullstendige mangel på det vi vil kalle internasjonal folkeskikk som preger det offisielle Norge både når det gjelder pressen og ikke minst disse bedrøvelige partipolitikere hvis eneste ledetråd synes å være slagordet: skitt i fedrelandet, leve partiet.

Vi har fått dette demonstrert på en avskrekkende måte i to tilfeller i den siste tid. Først og fremst naturligvis når det gjelder utenriksminister Lyngs og dernest stortingsvenstres skamløse bakholdsangrep på den makt de har alliert seg med og bygget hele sin tilværelse på.

Vi kan vel si dette her i FOLK OG LAND uten å bli misforstått siden vi sterkere enn noen annen publikasjon i dette land gjennom de siste ti år ut fra patriotiske motiver uavlatelig har advart mot den norske deltakelse i den amerikanske krigsallianse og også gitt uttrykk for vår sterke uvilje mot USA's engasjement i Vietnam. Men det er jo ikke det saken her gjelder. En har nu engang slått sine filler sammen med USA og da tilsier vel all anstendighet at en også trekker de hederlige konsekvensene av den fastslåtte politikk. Uhederligheten i forbindelse med kapitulasjonsavtalen i 1940 bør ikke få danne skole.

Det er naturligvis en selvfølge at den samling av enfoldige partipolitikere som tilsynelatende tror at USA vil ta det ringeste hensyn til lusehost i lovåtten må ha anledning til å prestere slike host. Men, vi understreker, da må det også skje i lovåtten og ikke til glede og forlystelse for alle USA's fiender. Det kan vel heller ikke i første rekke være ønsket om å få USA til å endre sin vietnampolitikk som er drivkraften når det gjelder Lyngs og de norske partipolitikeres høyrøstede antiamerikanske skrål. For det norske syn kunne vel bibringes USA uten å gjøre hele verdensoffentligheten kjent med det? Ja, selv Stortinget kunne jo ha gitt hostet eftertrykk i et hemmelig møte.

Det som skjedde var som en vil vite noe helt annet. Det var en offentlig demonstrasjon mot en alliert stat og hensikten kan ene og alene ha vært ønsket hos norske partipolitikere om å få både i pose og sekk: både å klynge seg til alliansen med USA og samtidig fiske tilslutning blant den ikke ringe del av den norske befolkning som er mot hele amerikaalliansen — dessverre, må vi tilføye, fordi Sovjet er mot den.

Denne skammelige norske utenrikspolitikk må vel kunne karakteriseres som «bånn» — eller kanskje heller Botnen for å holde oss til en mere aktuell uttrykksform.

Det annet tilfelle vi sikter til røber at det tilsynelatende er større forståelse for det som går an innen vår utenriksrepresentasjon enn hos de hjemlige størrelser. Vi sikter til besøket av den viden kjente polske jøde (p. t. Wien) Simon Wiesenthal i Norge. La oss da først og fremst slå fast at denne Wiesenthal er en privatmann som har oppkastet seg til en slags overnasjonal politi- og rettsinstans og som i denne egenskap samarbeider intimt med Israel. Vi skal ikke her komme inn på de metoder han bruker og den markskrikerske reklame han gjør for virksomheten. Det kan være nok å nevne at de «vi» han beretter om til norske aviser driver kidnapping av folk bak ryggen på de nasjonale myndigheter og at han skryter av at «vi» kunne ha myrdet den og den, men at en for propagandaens (og businessens?) skyld heller ønsker nye eichmannrettssaker mot dem. Alt dette serveres av norske aviser uten at noen av dem løfter et moralsk øyelokk — hvis de da har noe slikt igjen efter 1945. Selv det meget baktalte Tyskland, denne stat av barbariske krigsforbrytere og elendige demokrater, skal en tro norske avisers tysklandskorrespondenter, tar avstand fra det disse norske prakteksemplarer godtar uten videre. For, Wiesenthal må innrømme at Tyskland ikke vil ta imot en bortført Martin Bormann, men eventuelt bare ha ham utlevert på normal folkerettslig måte.

Men, de norske aviser er ikke alene om uanstendigheten. Wiesenthal avslører bakgrunnen for sitt norgesbesøk: Privatdetektiven ønsker norsk offisiell medvirkning i forbindelse med undersøkelser han på egne vegne vil foreta i Norge om østerrikske såkalte krigsforbrytere. Og han fikk naturligvis straks all mulig assistanse av dette velsignede norske justisdepartementet, hvor departementsråd Bloch skynsomt lovet ham all mulig støtte trass i at den norske ambassade i Wien hadde vist norske myndigheter hvorledes en bør opptre overfor slike selvbestaltede overnasjonale instanser. Ambassaden meddelte Wiesenthal at han ikke kunne regne med noen hjelp fra Norge. Justisdepartementets Bloch «beklaget» Utenriksdepartementets brev!

Forstår da ikke norsk presse og norske myndigheter — selv det rettslig temmelig forvirrede justisdepartement — at en her er ute på glattisen? For det kan da ikke være med full sans og samling en medvirker på denne måte til å etablere og samarbeide med private overnasjonale instanser og organisasjoner? Og under enhver omstendighet må denne Wiesenthals israelstøttede overnasjonale virksomhet mane til påny å gruble over den gamle bok Zions vises protokoller — den som altså atter viser seg å være et så forbausende forutseende falsum fra før første verdenskrig.

80 ÅR

En av vårt blads gamle og gode venner, bonden og bygdehistorikeren O. K. Opsahl Flaa, fyller 80 år 23. november og det er nok mange som den dag sammen med oss vil sende ham en vennlig tanke og hilsen.

Opsahl er en vel skolert mann, som har hatt mange tillitsverv i sin bygd. Han er en kjent foredragsholder for skogens sak og i de senere år har han også ydet et verdifullt arbeide som forfatter av gårds- og slektshistorie. Forbundets arbeide har han alltid viet stor interesse.

OLAF HOLM:

Velgernes opprør

«Det er påtide at politikerne kommer i kontakt med sine velgere.»
P. V. i «Farmand»

Nå er det en kjensgjerning at partiene taper sitt fotfeste i folket.»
G. K. i «Morgenposten»

I

Lignende uttalelser som ovenstående kommer daglig tilsyne. Velgerne har fått nok av denne — man kan nesten si — opphopning av partier, hvis ledelser ved hvert valg gjør dem politisk umyndige. De forskjellige partier holdes dessuten innbyrdes sammen gjennom en kadaverdisiplin, som efterhånden undergraver karakteren. Opptrer en sjelden gang en modig avviker, blir han øyeblikkelig spådd sin politiske død.

II

I manglende forståelse av velgernes syn på kommunepolitikk ble kommunevalgkampen lagt opp som et riksvalg, i det håp at dette skulle tilkjennegi gjennom et flertall i folket, at regjeringsmakten rettelig burde tilligge den sosialistiske fraksjon av Stortinget.

Valgkampen ble ført deretter, oppfylt av en for kommunepolitikken fullkommen interesseløs utspørring om uvedkommende ting som forsvaret, Vietnam, USA, den nære orient o. l. Det kan ikke ses av valgutfallet, å ha gjort noesomhelst inntrykk på velgerne.

III

Men det hendte noe nytt ved dette valg, som man i fremtiden neppe unngår å ta hensyn til. Det viste seg at velgerne var blitt lei av sin umyndighetstilstand.

Det er så, at tankene ligger i tiden. Kommer ikke en med dem, så kommer en annen. Det er ganske interessant å se, hvor lite det skal til for å få dem til å fenge, vel å merke når tiden er inne. Før nytter det lite; da vekker de bare et innbitt raseri, endog mordlyst har vi sett, hos dem som ser sine posisjoner truet.

Ut over landet tok denne gang velgerne mange steder saken i sin egen hånd og benyttet seg av det trange smutthull, som loven gir dem adgang til for å tilkjennegi sin egen mening om de foreslåtte kandidaters skikkethet for å løse de kommunale oppgaver. Gjennom strykning av forhåndskumulasjoner fra ledelsens side, kumulering på egen hånd og nummerering efter skikkethet for oppgaven, fremkom det er overraskende bilde. Dermed har det utrolige påhit med forhåndskumulering innen den politiske kameratkrets og dermed avgjørelse på forhånd av valgutfallet fått sitt ulivssår og med det mangen en optimistisk profesjonell politiker og byråkrat in spe, det samme. De første skritt på den politiske levevei tas gjerne gjennom kommunestyret.

IV

Man kan regne med at velgernes syn som gjorde seg gjeldende ved kommunevalget vil vise seg igjen ved neste stortingsvalg. Men der er døren stengt enda omhyggeligere for velgernes syn på kandidatene. Følgelig vil de se seg om efter andre utveier. Man vil antagelig oppleve, eksempelvis, at velgerne i en valgkrets ikke finner det passende å bli satt til å velge inn en kandidat fra en annen krets, hvor vedkommende tidligere er fallt igjennom.

Da heller stemme på en annen partiliste enn den, man efter gammel vane sogner til. Strykning av vedkommende fører ikke til noe, som kjent.

V.

Skuffede politikere har ut fra synet på kommunevalget som riksvalg søkt å forklare de brustne forhåpninger med hjemmesitting av sine tilhengere. Denne forklaring mangler sannsynlighetens preg, men er kanskje et tegn på, hva man kan vente seg ved det kommende stortingsvalg. Det er idag likegyldig, hvilket parti en ikke-sosialistisk velger stemmer på innen de samarbeidende partier. Det vil bli de personligheter som partiene kan by sine velgere, som trekker stemmer, ikke lenger partiet som sådant.

VI.

Forøvrig hører og leser man meget om såkalt tverrpolitikk, altså samarbeide om enkelte saker efterhånden tiltagende i antall. Hvorfor ikke likegodt kalle tingene ved sitt rette navn: Nasjonal Samling? Den er under oppmarsj.

(Forts. side 8)

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

FOR UNGDOMMEN

Red.: Hallvard M. Paasche

Men nye slekter fødest der korp og daude gol
og nye heimar reiser seg av grøset,
og borni spring på tun att og tindrar i sol
og nye bjørker syng sin song kring huset.

Nordisk samarbeid bør effektiviseres

Nordisk Ungdomsår har i 1967 vært arangert på Island. Foreningen Norden stod for opplegget. Samtlige nordiske land var representert med hver sin delegasjon, i alt 300, fra Danmark, Finland, Færøyene, Norge og Sverige.

Hensikten med reisen var å få bedre kjennskap til islandsk ungdom ved å møte dem i deres eget hjemland.

Samarbeidet mellom de nordiske land burde intensiveres, både på det kulturelle og politiske plan. Ingen land i Europa har så mye til felles som de nordiske, men likevel har samarbeidet blitt tilsidesatt og det lille som er utført har fått liten eller ingen betydning for samholdet landene i mellom.

Nordisk Råd, som skulle vært et forum for å effektivisere det internordiske samarbeid, er uten reell verdi, da det bare har anledning til å fremme forslag, ikke vedta dem med bindende kraft for medlemslandene. Det nordiske samarbeid er innhyllet i for mye prat og få verdier. Det er derfor opp til det enkelte land å gjøre samarbeidet bedre.

Efter siste krig har ytterligere vansker kommet i veien ved Danmarks og Norges inntredende i NATO, mens de øvrige land har opprettholdt sin nøytralitet. Dette har selvfølgelig for Danmarks og Norges vedkommende ført til at loyaliteten overfor de andre medlemslandene innen NATO har kommet foran de nordiske særintereser og dermed blitt til skade for samarbeidet i Norden.

En av forutsetningene for større samhold de nordiske land imellom, er at Danmark og Norge melder seg ut av NATO og intar samme holdning overfor stormaktene som Sverige gjør i dag. Dermed skulle forholdene ligge bedre til rette for et utvidet nordisk samarbeid også på det militære plan.

Lest i Minerva nr. 12 1967: Folke — folke — folke?

«Her i landet har vi noen mennesker som kaler seg folkesosialister. Lenger øst er det noen som kaller seg folkedemokrater. Folke-demokratene hevder at de er sosialister, mens folkesosialistene hevder at de er demokrater. Om der ellers er noen forskjell, er ikke godt å si.»

Churchill Sikorskis banemann?

General Sikorski, eksilpolakkenes leder i London under krigen, omkom som bekjent under mystiske omstendigheter ved en flyulykke sommeren 1943. Allerede den gang skumlet mange om at hans død ikke var tilfeldig, men tvertimot beordret fra høyeste hold. I alle fall døde Sikorski på et beleilig tidspunkt for de allierte. Hans bortgang løste nemlig et av to store problemer som holdt på å sprenge det anglo-russiske forbund, nemlig problemet med de polske østgrenser og den av Stalin krevede invasjon i Frankrike.

Gjennom sin aggressive kampanje for Polen og spesielt for at de polske østgrenser skulle bevares etter krigen, ble Sikorski et stadig irritasjonsmoment egnet til å skape splid innen de alliertes rekker. Etter at det russiske massemord på polske offiserer i Katynskogen ble kjent våren 1943, ble situasjonen ytterligere spent. Det var faktisk mulighet for brudd mellom vest-allierte og Russland. Men særlig England hadde ikke råd til en eventuell separatfred mellom Tyskland og Russland, i så tilfelle ville England stå ovenfor den håpløse oppgave å nedkjempe en samlet Wehrmacht.

På bakgrunn av dette høres det ikke usannsynlig når den tyske forfatter Rolf Hochhuth (tidligere kjent gjennom sitt angrep på pave Pius 12. med «Der Stellvertreter») i sitt andre drama «Soldatene», fremstiller Winston Churchill som medskyldig i general Sikorskis død. Hochhuth griper naturligvis ikke påstanden fra rykter, dramaet «Soldaten» er produkt av årelange Sikorski-studier. Og med det inntrykk man har av Churchill fra før, han kunne være iskald, kynisk og hensynsløs, så ville Churchills delaktighet bare komplettere bildet. Det kan nevnes at Hochhuths drama allerede er forbudt i England, i selve demokratiets høyborg. Det viktigste er jo ikke at sannheten kommer frem, men at fasaden holdes ved like, hvilket heller ikke er et ukjent fenomen her på berget.

R.A.

Lest i Oppbrudd (organ for Sos. Stud.):

«Auschwitz sitter på tiltalebenken.

Hiroshima sitter på stortinget.

Den som taler mot Eichmann er venn med Truman.»

OM MINDRETALLETS RETTIGHETER

Noe som kaller seg SRPS (Sussex Racial Preservation Society) har foretatt en rundspøring omkring raseproblemene i England, og vi synes at følgende utsagn er symptomatisk. Det er en utdannet farget som uttaler seg, og vi antar at han som sådan kan sies å opptre på vegne av det store grosset av sine rasefeller. Han sa: — Som en farget mann med utdannelse finner jeg for det første spørsmålet Deres fornærmende, for det annet vil jeg bare minne dere om at vi er tallmessig overlegne. Det er dessuten en utbredt mening blant mine venner og kolleger at hvis dere ikke liker vårt nærvær i England, kan dere jo bare emigrere.

Ellers lød de engelske svarene i rundspøringen for det meste omtrent slik: — Hvis Afrika, som det hevdes, er for de svarte, da må jo Europa være for de hvite.

— Send dem hjem alle sammen, og send Wilson med dem!

— Jeg vil ikke at barnebarna mine skal være bastarder.

Venstreradikalt ungdomsmøte 1967: «Vårt mål er altså: revolusjon, forbud mot vann og såpe og oppdragelse av menneskene til høyere idealer». (Deutsche National-Zeitung)

MED EN SOVJETSOLDAT I VERDENSKRIGEN

For FOLK OG LAND av armeneren Jerwand Dshanian

Feodosia efter bombingen som Dshanian forteller om

FEODOSIA — BUTIKKEN

«La meg få et glass te og et stykke brød med ost», sa jeg til henne for å gi det utseende av at jeg ikke gikk inn der for ingenting, eller fordi jeg hadde oppdaget at hun var alene. Serveringsdamen så først alvorlig på meg og svarte ikke engang. Kanskje var det av redsel over bombingen som ennu vedvarte og hvorfra larmen kunne høres. Det lot faktisk som om hun fullstendig hadde tapt mælet. Hele området rystet mens det sto på. Så plutselig kastet hun seg ned under et bord.

Jeg ble stående urørlig ved døren mens redslen hersket utenfor og nu også hadde tatt inn i det lille beskjedne trakteringssted, hvor jeg trodde jeg skulle finne en redning. Man kunne høre luftvernskytset smatre mens bombingen syntes å ta til.

«— Stå ikke der ved døren, finn deg et annet sted», ropte hun med ett til meg. «Det var der, på samme sted en bombe rammet min far, eller rettere en splint.»

Jeg ble fremdeles stående urørlig, fullstendig lammet av bombingen som syntes å nærme seg stedet hvor jeg sto. Så hørte jeg meg selv si: — «Ja visst, ja», og jeg forsøkte å bevege meg litt til siden. Da hørte jeg et slag mot vinduet og jeg så hvordan glassbitene føk inn over rummet mens et jernstykke trengte gjennom vinduet og for forbi meg. Det falt ned på disken. Skremt av dette gikk jeg hurtig bort fra vinduet og la meg under bordet ved siden av piken.

Dette lot til å oppmuntre henne og hun foralte meg at hennes mor og søster ikke turde komme til byen efter at hennes far var blitt drept, og at de sendte henne det hun trengte av mat fra landsbyen ved Stari-Krim hvor de hørte hjemme. Hun måtte være flink tenkte jeg eftersom hun klarte kafévirksomheten alene.

Den krimtatariske jenten viste seg som litt av en hjerteknuser med bare sine 17 år og fristet meg til en liten flirt. Vi omfavnet hverandre, som om det kunne lindre noe av den skrekk vi var besatt av og vel fordi det syntes oss som om skjebnen hadde bragt oss sammen midt under denne redselsfulle bombingen av byen. Og jo sterkere bombingen syntes å bli jo sterkere klemte vi oss sammen under bordet, som om det hadde kunnet redde oss om huset skulle bli rammet av en bombe. Det var som om vi i redselen ville dø sammen.

Men det gikk ikke slik som vi forestilte oss det. Forsynet lot til å ville la oss leve, for om en stund ble det aldeles stille derute. Jorden rystet ikke lenger og det syntes som om bombingen var opphørt. Forsiktig reiste vi oss og gløttet på inngangsdøren, for sikre på at den forferdelige bombingen var over var vi ikke.

(Forts. side 8)

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

RELATOR:

Små kulturportretter post mortem

XI.

ARNE STIG

Når en går en tur i skogen legger en først og fremst merke til de store ruvende trær som strekker seg opp mot himmelen og overmodig ser ned på sine mer beskjedne kamerater. Men det hender at vi stanser opp ved et av de mindre trærne fordi det har en skjønnhet og ynde som langt overstråler himmelstormerne, og vi tenker «Dette er vårt tre!»

Slik er det i livet også. Fra våre yngste dager høre vi ustanselig om de store de ubegripelig store, som er så meget betydeligere enn alle andre. Hvordan skal vi kunne klare å leve i en verden som i den grad domineres av talentene, geniene? Når vi blir eldre hender det at vi kommer i kontakt med en eller flere av de autoriserte store menn, og vi oppdager til vår forbauselse at i virkeligheten er de ofte slett ikke synderlig store, men derimot småskårne, lumpne og umåtelig sjalu på enhver som våger å gjøre forsøk på også å være «stor». De er flinke til å holde seg fremme, til alltid å gjøre reklame for seg selv, deri ligger deres «storhet».

Så støter vi på en annen som ikke gjør krav på å være stor. Han er så enkel og menneskelig, så god, at vi snart er klar over at han er langt verdifullere enn mange av de oppreklamerte geniene.

Når vi befinner oss i kunstens verden har livet lært oss ikke å ta begreper som talent og geni så overveldende høytidelig. Altfor ofte møter vi strålende, lysende skall som er sørgelig hule og tomme innvendig. Men til gjengjeld forekommer det at vi blant de beskjedne og tilbaketrukne oppdager en rikdom og skjønnhet som er i stand til å både overvelde og berike oss.

Arne Stig, forfatteren, maleren, pianisten og hjertemennesket.

Arne Stig er ikke et navn som er særlig kjent av den store offentlighet, og det tiltross for at hans begavelse spente langt videre enn hos mange som til stadighet oppnår de store overskrifter i avisene eller begeistrede reklamehyl i fjernsyn og radio. Han hadde den skjebne som har stillet seg i veien for mangen en kunstnerbane: han spilte på for mange strenger. Han var en følsom musiker, en egenartet og fengslende maler og en uhyre interessant dikter.

Hans produksjon var beskjeden nok: et skuespill, en roman, et par filmmanuskripter, noen få malerier og tegninger, og utøvelse av sin musikk i familie- og vennekretsen. Og allikevel ville en oppmerksom iakttager ikke et øyeblikk være i tvil om at han sto overfor noe som var helt utenfor det daglige og alminnelige. Hans satiriske komedie «Varamannen» kunne etter manges mening måle seg med Nils Kjærs «Det lykkelige valg». Romanen «Vildane» ville den overflatiske leser kanskje se på som en underholdningsbok, men i virkeligheten loddet den langt dypere. Det var en analyse av kunstneren, den populære skuespiller, som er for nedadgående, men som med alle slags midler, ikke minst den falske hjelper alkoholen, forsøker å holde seg på høyden. Med små fine midler avslører han gjøgleren, den reproduserende kunstner. Men bak hele skildringen banker forfatterens varme hjerte, hans medfølelse og fine forståelse. Vi tror knapt at det på norsk foreligger et verk som i tilsvarende grad avslører scenemennesketes tragedie. Kampen mot forfallet.

Også i viser og sanger viste Arne Stig sin sikre rytmiske sans og evne til å finne dekkende, originale ord og vendinger. Bare synd at alt dette ble så altfor spredt slik at lite eller intet er bevart for ettersletten.

Men større enn som kunstner var han dog som menneske. Han hadde den merkelige evne å vekke til fortrolighet. Ensomme og innelukkete sjeler åpnet seg for ham. Han selv var den beskjedneste av alle, aldri trengte han seg inn på noen, men det fulgte en varme med ham som gjorde at den som hadde motgang og vanskeligheter uvilkårlig søkte til ham som møllen mot lyset, bare med den forskjell at han var det lys som ga håp og fortrøstning, ikke det som blendet og tilintetgjorde.

Arnes interesse for og forståelse av sine medmennesker var dyp og ekte. Hvis han var blitt lege, som hans venner mente han burde ha vært, ville han ha egnet seg ypperlig som psykiater.

(Forts. side 6)

Else Budde og Erling Drangsholt i en filmscene hvor de danser «Minnenes Vals», til Arne Stigs deilige tekst «Husker du — —»

SIEGFRIED:

Norsk katolikk vurderer Tysklands-problemet

Og antyder at det kanskje er av det gode at det ukatolske Øst-Tyskland er støtt ut i kommunismens mørke!

Disse katolske biskopene var tydeligvis ikke så kloke dengang som pater Rieber-Mohn er idag.

Halvard Rieber-Mohn: Det blodige nei. Tyske skjebner fra Weimar til Bonn. Aschehoug.

Forlaget anfører på omslaget av boken til Hallvard Rieber-Mohn at «Pater Rieber-Mohn stiller spørsmålet om hvilket grunnlag vi i dag finner for et mer nyansert og forsonet forhold til vårt tidligere fiendefolk», og vi har også sett flere anmeldere av boken berømme forfatteren for denne hans toleranse, som vi for vår del synes burde være selvsagt hos en prestemann — til og med en katolsk sådan.

Hvis den bare virkelig hadde vært tilstede i paterens bok! Såvidt vi kan skjønne trasker den imidlertid trofast i de gamle spor i propagandaen. Den fordømmer uten nærmere granskning av sannhetsinnholdet den tyske nasjonalsosialisme som sådan — og her sikter vi da ikke til krigsforbrytelsene som vel var noenlunde likelig fordelt mellom ideologiene —, og dens grunnlag er så åpenbart de franske hetskretser som franskmannen Paul Rassinier så lidenskapelig reiste seg mot. Ja, så lidenskapelig at det faktisk kunne vært en prestemann verdig. Og dog var Rassinier en fransk venstreradikaler som ikke gjorde krav på å besidde de kristelige dyder.

Det land pater Rieber-Mohn vil beære med et «mer nyansert og forsonet forhold» er ikke Tyskland, men den karikatur av et «omskolert», hjernevasket Vest-Tyskland som de demokratiske seiersmakter har skapt med hjelp av en sverm av hjemvendte tyske emigranter, i stor utstrekning av jødisk byrd.

Og skulle ikke pateren som en av krigens «seierherrer» være forsonlig innstillet mot demokratenes eget verk?! Selv hans bispelige kolleger fra det tyske rum dengang er jo nu behørig omskolert fra alle «Heil-Hitler»-ropene dengang.

Pateren er ellers selv inne på noe av grunnlaget for den tyske nasjonalsosialisme. Den var jo den tids opprør av en ungdom som var blitt luta lei av sine gamle partipolitikere og ville ha noe å tro på og kjempe for. Selv kjente — og kjenner vel? — Rieber-Mohn

(Forts. side 6)

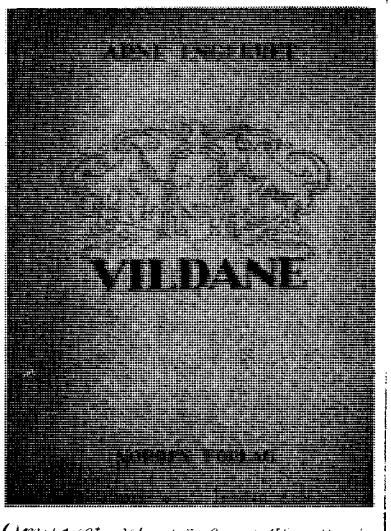

Omslaget til Arne Stigs roman «Vildane». Det var typisk for hans stillferdige beskjedenhet at boken kom ut under pseudonym

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

Norsk katolikk — —

(Forts. fra side 5.)

lite til både det virkelige Tyskland og den virkelige nasjonalsosialisme. Han reiste gjennom Tyskland i 1939 til en speiderleir og skriver om dette sitt møte med det nye, et møte som tydeligvis dog har gjort inntrvkk på ham:

«I kupéen: Hitler-Jugend, tenåringer som oss selv, men i smarte politiske uniformer og med dolker som de stolt viste oss, på knivbladet stod «Blut und Ehre», hvilket klang mere spennende enn «Vær beredt!» Vi kom fra et land regjert av forsiktige bygde-, handels- og fagforeningspolitikere i jakkedress. Her var politikken derimot drama, kamp og tro.»

Naturligvis dukket så den «patriotiske» tyske undergrunnsmann frem og hvisket de ord i øret på den senere pater, som nu blomstrer videre bl. a. i denne boken: «Jawohl, mein Junge! Deutschland ist schön Aber es ist ein Zuchthaus!»

La oss ellers tilføye til nærmere forståelse av pater Rieber-Mohns bakgrunn hva han selv forteller:

«Min skoleutdannelse hadde vært ensidig engelsk orientert, min studietid ble fransk, og reisen til Paris i 1945 gikk over England. Paradoksalt nok var det i Frankrike at interessen og oppmerksomheten igjen ble vendt mot Tyskland.»

Og så har han da beskuet det hele fra Frankrike efter 1945 og med øyne dugget av katolsk antinasjonalisme.

Forfatterens franskpregede synspunkter kommer nesten latterlig tydelig frem i det han skriver om forholdet mellom den tyske østsone og vestsonen (Bundesrepublikken). Han skriver at makthaverne i vest faktisk nærmest er lettet i sitt innerste over den tyske splittelse! En er blitt kvitt de grufulle preussere og sitter igjen med det gamle Rhinbund og naturligvis hovedlandet Bayern. For der er man katolske til siste trevl, i motsetning til den østlige protestantiske pestbule:

«De «underutviklede», reaksjonære, dypt udemokratiske østprovinsene, som fra Bismarck til Hitler var autoritetsstatens og maktpolitikkens sikreste tilhold — nå kan de se hvor det har bragt dem. Og Bonn har fått «arbeidsro» i disse tyve årene. Et *forenet* Tyskland, mener mange, hadde aldri greid en så hurtig politisk og økonomisk stabilisering efter krigen. Kynikeren tenker kanskje: De østlige provinsene trengte en «kommunistisk kur», med vår demokratiske forfatning hadde vi aldri fått bukt med godseierne, den nasjonalistiske geistligheten (den lutheranske?) og den uhelbredelige underdanighet og drøm om en «fast ledelse» som tidlig ga Hitler over 50 pst. av stemmene i disse strøk.»

Sier pastoren i likhet med separatisten salig Adenauer, sier den prest som selv representerer autoritetskirken. Og så beretter han da om tyskere som har vært slike som han og hans kirke og hans demokratiske verden formodentlig ønsker alle tyskere. Beretningen om en Ossietzky — mannen som ble gjenstand for en av de tåpelige norske demonstrasjoner idet han ble tildelt den fredspris som senere har hatt en så trist skjebne. Ossietzky — mannen som falt sitt tyske fedreland i ryggen da det forsøkte å fri seg fra Versaillestraktatens lenker og som ble dømt som landsforræder lenge før Hitler kom til makten. Om de katolske münchenstudenter som vendte seg mot det fedreland som kringsatt fra alle kanter og i uopphørlig fosforregn fra lindemennene i England kiempet en kamp på liv og død. Og nøen andre, til og med om den berlinmuren som ble resultat av alt dette forræderiet pateren priser, reist av de onde ikke-katolikkene i østsonen.

Også litt om de seks millioner får en naturligvis høre, blant annet et litet angrep på Hochhuths bok om pave Pius XII's manglende inngripen når det gjaldt jødeforfølgelsene. Han skriver her noe som tør ha ganske spesiell interesse i forbindelse med rettssaker mot forskjellige tyske myndighetspersoner og politifolk fra dengang — de dømmes jo på løpende bånd for å ha kjent til at jødene som ble arrestert skulle tilintetgjøres i gasovner:

«Det er til denne dag et uforklart mysterium at ikke bare humanitære instanser som det Internasjonale Røde Kors, men endog de velinformerte allierte krigsledere, som flere ganger definerte sine krigsmål i en unnsigelse av nazismen som system, tidde så hårdnakket til krigens slutt med det som overgikk jødene i konsentrasjonsleirene. Hvorfor?»

Ja, det kan en saktens spørre om! En kunne også spørre om hvorfor ikke noen av dem som ble avhørt som medskvldig i attentatet mot Hitler i 1944 sa noe om systematisk utryddelse av jødene. Selv ikke pater Rieber-Mohns katolske meningsfeller blant de avhørte. Vi viser i denne forbindelse til boken «Spiegebild einer Verschwörung», som er kommet på Seewald forlag og som inneholder Kaltenbrunners beretninger til Bormann og Hitler om attentatet 20. juli 1944. Dokumentene er hentet fra det tidligere Reichssicherheitshauptamt.

Når sant skal sies, var visst disse motstandsmenn også innstillet på å ordne opp i jødespørsmålet på en annen måte enn det som ville bli akseptert idag.

Ellers overfaller jo eftertankens kranke blekhet pateren imellom når han tenker på resultatet av denne kommunismens og demokratiets forenede verdenskamp mot den barbariske nazistiske fiende som ene og alene var skyld i all krig og vold og elendighet. Nå skal man naturligvis i denne forbindelse ikke glemme det vi har pekt på tidligere, at pater Rieber-Mohn representerer den internasjonale katolske kirke som i den egenskap naturligvis vender seg mot de nasjonale strømninger i de enkelte land og som bare vil se det han kaller «enkeltmennesket» og ikke folket og rasen og blodsbåndene. Men slik er det altså fremdeles efter at «nazismen» er tilintetgjort og de katolske vesttyskere er blitt befridd fra sine onde brødre i øst:

«Den taktisk, statistisk og abstrakt tenkende politiske kynisme har efter siste krig bredt seg som en gift. — — Den politiske etikett er blitt som tøylappen over den dødsdømtes hjerte — det er dit en sikter og skyter, idet en glemmer mennesket bak tegnet. Det er i høy grad aktuell samtid: I Indonesia er nylig hundretusener av kommunister myrdet, uten vesentlige protester eller aksjoner.

— — —

En må igjen lære å føle for individet som sådant, uten tilhørighet, parti eller fane. Det er intet annet mentalt vern mot den snikende håpløshet som ligger i de dessverre velbegrunnede spørsmål: Har effektiviteten i den moderne maktstats hensynsløse menneskebehandling overbevist oss? Er politikken definitivt kriminalisert? Er de spe tilløpene til en sivilisert folkerett faktisk under hurtig avvikling?»

Til dette kan vi vel trygt si at politikken iallfall her i Norge ble «definitivt kriminalisert» da en i 1945 gikk løs på politiske motstandere med nylagede lover med tilbakevirkende kraft. Og samtidig ydet et kraftig bidrag til å avvikle tilløpene til «sivilisert folkerett» ved å forherlige norske krigsforbrytelser.

Men, dette sier ikke forfatteren.

Han søker og finner trøst og hvile i München, som ikke bare var «die braune Stadt», men også er i besiddelse av

«— en upuritansk, varm, folkelig, *katolsk* atmosfære som alltid har øvd stor tiltrekning, blant annet på forfrosne og betrengte nordiske talenter.»

Og der forlater vi da forfatteren, slik at han kan finne tid til å fjerne seg fra den offentlige scene og tre inn i sitt lønnkammer. Hvor han kanskje kan vinne kraft til også å ofre tid på det norske problem, selvom en her ikke er så folkelige og katolske som i München.

La oss dog, for ikke å være like urettferdig som forfatteren, slå fast at han fører en god penn og forsvarer sine synspunkter elegant og dyktig. Det er i det hele tatt forbausende hvor meget dyktigere katolske patere synes å være enn de protestantiske statskirkekolleger. Kanskje disse siste er for opptatte av karrieren i statstjenesten og den indre strid, ikke om pavens naturligvis, men kanskje om Luthers skjegg?

—o—

Små kulturportretter post mortem

(Forts. fra side 5.)

I en av våre samtaler kom vi inn på de mest sadistiske forfølgeres behandling av våre meningsfeller etter krigen.

— De er onde, sa vi bittert.

Arne kunne ikke gå med på det. Som vanlig fant han unnskyldende momenter for en oppførsel som i våre øyne var ufattelig og utilgivelig.

—Det er så mange grunner til at folk kan opptre på en måte som man skulle tro de egentlig ikke ville være i stand til, sa han. En ydmykende opplevelse i barndommen som i mange år har ligget latent i sinnet, kan ved en senere anledning, som f. eks. nå ved det s.k. «rettsoppgjør», slå ut i aktiv grusomhet, kanskje endog vellyst ved å se sine medmennesker lide. Mindreverdighetskomplekser fra barndommens tid kan få farlige følger i voksen alder hvis vedkommende får makt. Makt, makt over andre, er alltid farlig. Den krever åndelig overlegenhet, en sinnets balanse som ikke altfor mange er i besittelse av.

— Hvis våre folk hadde stått i jøssingenes sted så ville de ha opptrådt med langt større overbærenhet og menneskelighet.

Arne så litt skeptisk ut.

— La oss håpe det, men det beror helt og holdent på hvem som sitter i nøkkelposisjone-ne. Ingen av oss er blinde for at det innen våre rekker fantes enkelte som — hvis de hadde fått samme makt som våre ledende motstandere har idag — ville være i stand til nøyaktig de samme overgrep og sjofelheter. Det er ikke bare i seiersrusen, men like ofte i nødens stund at menneskenes sanne karakter kommer til syne. Stort sett klarte våre folk påkjenningene langt bedre enn jeg hadde våget å tro, men til gjengjeld så var det psykopater som særdeles tydelig blottet sitt egentlige jeg. La meg f. eks. nevne den person som gjorde seg bemerket i en sak mot en av våre kampfeller hvor aktoratet hadde særdeles lite å fare med. Psykopaten likte ikke den anklagede, og uten hensyn til at han selv var i nøyaktig samme båt holdt han et 3 timers foredrag hvor han opptrådte som en slags superaktor med alle slags anklager, hvorav de aller fleste var rent hjernespinn.

— Det var opprørende.

— Mannen var selvsagt mentalt syk, men det er det så mange som er uten at vi er klar over det.

— Hvordan kan slikt være mulig?

— I dette tilfelle må vi atter tilbake til barndommen. Vår psykopat var hva vi kaller en klossmajor, ute av stand til med hell å delta i skolekameratenes sport og lek. Han ble foraktet og oversett. Så hadde han en hard og uforstående far som skånselsløst drev ham med leksene. Gutten s k u l l e bli nr. 1. Vi har her i et nøtteskall pugghestens tragedie. Han var langtfra den naturlige dux. Veien frem mot præceteris ble en via dolorosa istedetfor en via triumphalis. Hans hat til medmenneskene ble ledsaget av kjønnsangst, formodentlig impotens. Ved et eventuelt rettsoppgjør over politiske motsandere ville en slik person i en maktstilling ha vært nådeløs, grusom. Vi ser hvor tilfeldig livet er, og hvor lett vi utsettes for mennesker som er syke i sinnet.

Men det står ikke til å nekte at den brutalitet og hjerteløshet hvormed våre «sanne demokrater» (som nylig hadde den fantastiske frekkhet å anklage Hellas for Menneskerettighetskommisjonen hvor de selv like i forveien ved hjelp av rene «technicalities» slapp unna en passende dom for langt mere graverende udemokratiske forhold) behandlet titusener av sine landsmenn, slo etterhånden sprekker i hans tro på menneskene. De offentlige statsmord rystet ham i hans innerste, men mon tro ikke

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

Vedrørende norske anklager —

(Forts. fra side 2)

Vi opplever altså at fagforeningen — tilknyttet Landsorganisasjonen — ble dømt mot 2 stemmer, og disse 2 stemmer er statsråden i den siste arbeiderpartiregjering og hans departementsråd. Det forelå en rekke reglementer og lover som gjaldt akkurat dette saksforhold.

Fru Lionæs! Her i vårt land er det fare på ferde. Det heter så vakkert i lovverket vårt at **dersom** det foreligger særlige omstendigheter, som er av en sådan art at de er skikket til å svekke tilliden til hans, dommerens, uhildethet, kan han ikke være dommer.

«Det mest rettsløse menneske i dette land»

Jeg skal så si noen ord om det som har ligget meg på hjertet i de siste 4 år. Jeg er, som De sikkert skjønner, det mest rettsløse menneske i dette lands historie, landssvikoppgjøret iberegnet. I 4 år har jeg vært et jaget vilt, som alle og enhver kunne skyte på eller i hvert fall forsøke å ødelegge. Jan. 1963 ble jeg rammet av en hjerneskade og hadde vanskelig for å klare meg. Jeg var byråsjef i Industridepartementet og hadde dessuten 15 andre oppgaver å ivareta. Blant annet skulle jeg avvikle noen bergverk. Videre har jeg fått ansvaret — og det tar jeg gjerne — for planleggingen av Koksverkets anlegg i Mo. Jeg har alene og sammen med mine kolleger forvaltet hundrer av millioner i denne tid. Det har ennå ikke lykkes noe politi på egen hånd eller efter opplegg fra politikere å finne et eneste tilfelle hvor Harry Lindstrøm eller noen av hans kolleger noen gang har mottatt den minste gave i forbindelse med sine arbeider. Men aksjonen ble satt i gang. Mer hjerteløs og mer umenneskelig kunne vel neppe noen aksjon være. Mer nedverdigende kunne intet menneske bli behandlet. Kronvitnet mot meg var en — — godt sekundert av en strebende popadvokat.

Fire år efter at aksjonen var satt i gang holder man fremdeles på mot dette alene stående menneske Harry Lindstrøm, men denne Harry Lindstrøm behøver ingen hjelp.

Efter at man har brutt hver eneste menneskerettighet som kunne brytes, og efter at man har benyttet seg av alle de underfundigheter som kunne oppfinnes, har det lykkes å få dømt Harry Lindstrøm til straff og til å betale staten en erstatning på kr. 90 000, fordi Harry Lindstrøm ikke fikk tilstrekkelig for det skrap han solgte. Dette var hans forbrytelse, og det var grunnlaget for aksjonen mot ham. La oss nå se på hvorledes man fikk felt ham:

1. I den lagrette som skulle felle ham, satt det et medlem som bad Harry Lindstrøm å skaffe bevis for at han — Harry Lindstrøm — ikke hadde stemt ved noe valg.

2. I den samme lagrette satt et annet medlem som var gudbarn til en aviseier, som Harry Lindstrøm hadde saksøkt i 4 forskjellige straffesaker for grove æreskrenkelser.

3. Statsadvokaten fant det åpenbart nødvendig å holde tilbake og derved underslå kvitteringer for ca. kr. 30 000.

4. Rettens og politiets revisor, som var en og samme person, opplyste i åpent rettsmøte at regnskapene for A/S Vaddas Gruber var ødelagt av væte, mens regnskapene ble funnet av Harry Lindstrøm i den aller beste orden der hvor de hadde vært oppbevart de siste 10—15 år.

5. Riksadvokaten gjorde fortvilte forsøk på å få Harry Lindstrøm underkastet rettspsykiatrisk undersøkelse. Det ville da ha vært enkelt å få ham erklært syk og sperret inne, men ingen lege ville delta i det.

6. Jeg sender Dem avskrift av mine brev til
Riksadvokaten av 26. mai 1967, **bilag 1,**
Ombudsmannen av 27. juni 1967, **bilag 2,**
Høyesterett av 30. juli 1967, **bilag 3,**
Ombudsmannen av 13. september 1967, **bilag 4.**

Jeg ble opprinnelig forhindret i å få disse brev lagt frem i Høyesterett.

7. Harry Lindstrøm er felt for grov utroskap da det «forsvant» 4 brakker fra Vaddas, et sted som ligger ca. 2 000 km fra Oslo. Han ble også dømt til å betale staten en erstatning på kr. 3 000 for brakkene. Så viste det seg at 2 av brakkene fremdeles står i Vaddas på statens eiendom. Selvsagt gjorde ikke det noe for rett og lagrette.

Hva med Statens Bygge- og eiendomsdirektorat?

Når De så av mitt brev til Ombudsmannen av 27. juni 1967 får det å vite at Statens Bygge- og eiendomsdirektorat har avhendet statsbygninger til en verdi av langt mer enn en million gratis, dog slik at staten har tatt alle ugifter, men ikke fått noen inntekter, kan De som alle andre spørre hvilken standard man her har lagt til grunn.

8. Politiet oppsøkte vitner og avkrevet flere forklaringer — til vitnene var så trette at de kunne skrive under på hva som helst, dog slik at forklaringene stemte med politiets opplegg.

9. Av mitt brev til Ombudsmannen av 13. september 1967, vil De se hvorledes det politiske norske politi efterforsker industrisaker. Kunne ikke De, fru Lionæs, stille det — gjerne grunngitte — spørsmål i Stortinget:
Hvilken økonomisk forbindelse er det mellom kriminalpolitiet i Oslo og de to britiske firmaer som ikke fikk anbudet på koksverket, og så kunne De henvise til det spørreskjema som jeg behandler i mitt brev?

10. Tross utallige anmodninger lyktes det meg aldri å få utlevert de dokumenter som skulle anvendes mot meg. Jeg fikk først se dem dagen før jeg skulle svare for meg i retten.

11. Når kronvitnet skulle forklare seg, måtte forklaringen avgis for lukkede dører fordi kronvitnet var så **nervøs.**

12. Politiet tillot seg å vise frem og lese opp mine private brev, hvor et vitne var omtalt, for dette vitne.

13. Da politiet satte i gang aksjonen mot meg, efter opplegg fra Gerhardsen-regjeringen og tilskyndet av landets presse, tok det fra meg alle de dokumenter jeg hadde i mitt hjem, deriblant mine matematikkoppgaver, mine notater om folkerettsstudier, notater om hungersnød, om politikk og selvsagt alle dokumenter som jeg kunne ha brukt i mitt forsvar.

14. Mitt pass ble fratatt meg høsten 1963 uten noen form for retslig eller lovlig hjemmel. Først 1 år senere fikk politiet rettens kjennelse for at passet kunne inndras, men for det mellomliggende tidsrom fantes ingen hjemmel for inndragelse av passet.

La meg så til slutt få si Dem. Man snakker så ofte i dette land om at en fattig eller ikke formuende anklaget har fritt forsvar. Så vakkert heter det. La meg få si Dem at jeg til mitt forsvar til nå har brukt mer enn kr. 100 000.

Videre er De kjent med at jeg var embetsmann. Jeg hadde vært 14 år i statens pensjonskasse og dessuten hadde jeg vært syketrygdet fra 1930. Jeg har til dags dato ikke fått en øre i syketrygd eller pensjonstrygd, til tross for at jeg har vært meget syk.

Dette brevet er skrevet på norsk, tysk, engelsk og fransk. Det er videre oversatt til gresk. Det vil bli sendt til Europarådets medlemmer og dessuten til andre menn og kvinner i dette og fremmede land, som er interessert i en faktisk fremstilling av forhold som er søkt holdt skjult gjennom lange tider. Det er nå på tide at de rettsløse i

(Forts. side 8)

---

mordet på minister Schanke, dette fine og elskelige menneske, ble noe av det verste for ham å komme igjennom. Men kom han igjennom det? Det er meget som tyder på at han aldri kom over minnene fra de mørke, dystre år. Som så mange av oss trodde han imidlertid til å begynne med på at en s.k. tilbakevenden til samfunnet ikke alene var mulig, men endog sikker. Og likeledes som mange av oss ville han ikke tro at det under krigen kunstig oppkonstruerte hat skulle holdes fortsatt i live. Men den evindelige, bunnsjofle hets gjennom alle massepåvirkningsmedia fikk ham til å se sannheten i øynene. Våre fremste kulturpersonligheter ble forfulgt med en råskap som rystet ham i hans innerste. Kunstnerne ble nedvurdert på den mest gemene måte, og alt ble gjort som gjøres kunne for å utestenge dem fra forlag, aviser, teatre, film osv. Morderne fra 1945 kalte en av våre bekjente nylig våre politiske fiender. Med det tenkte han ikke først og fremst på deres dødsdommer og henrettelser, men like meget på de andre metoder hvormed de drev sitt makabre håndverk. Den økonomiske ostrachisme og de ustanselige forfølgelser var ofte like effektiv. Hvor mange av våre følsomme kamerater er ikke bukket under, revet bort lenge før tiden.

Den som kjente Arne nøye kunne kanskje tro at intet var i veien. Han møtte alle med sitt lyse smil og sin uforanderlige vennlighet og han hadde den vidunderlige evne alltid å virke stimulerende og oppmuntrende. Ikke så å forstå at han et øveblikk innlot seg på å rosemale situasjonen han så tingene som de var. Men han hadde det sinnets overskudd, den menneskelige varme og godhet som han på en forunderlig måte overførte til dem som la sine sorger og bekymringer frem for ham. Det var som man alltid fikk styrket fra et samvær med ham.

Allikevel kunne vi som kjente ham best, ikke unnlate å konstatere at han var en merket mann, og som det gikk mange av våre mest verdifulle kamerater ble han et bytte for sykdom som han aldri klarte å overvinne. Flere års lidelser lenket ham til stolen og sengen, og det ene sykehusopphold fulgte etter det annet. Men som det overskuddsmenneske han var, alltid var han lys og munter når vi besøkte ham. Vi glemmer ikke da vi siste gang var hos ham på sykehuset, det strålende avskjedssmil han sendte oss. Neste dag var han død.

Det ene inntrykk følger etter det annet når vi tenker på vår kjære venn. Vi ser ham for oss slik han en solskinnsdag sto på verandaen til sin beskjedne bolig oppe i Drøbakåsen. Med armen rundt sin elskede hustru speider han ut over Oslofjorden. Og vi tenker: Gudskjelov at det finnes slike mennesker til.

Ved en minnestund etter begravelsen leste en av hans venner Helge Rodes skjønne dikt ved Sigbjørn Obstfelders død. Det var som det skulle være skrevet til vår Arne. Vi hitsetter:

«Akk stillhet!
Han var ingen plaprende tunge.
Ingen penn som støyet på papiret
tilfreds over små påfund
og gevinsten som de giver
og bifaldet fra flaue og forløjede tunger.
Han levet under evige tankers høye hvelving,
ikke på døgnets summende gater.

Akk stillhet!
Han kjente de store byers helvete,
men han elsket skjønnheten,
den fine gulltråd i den store mørke vevning.
Han elsket blomstenes søte åsyn
som smiler: der er noget godt!
Og kvinnenes dype blikk
som åpner en avgrunn av ømhet
og lover vennskap og fortrolighet uten grense.
Og en manns tause håndtrykk.
Og månen som lister på sølvsko over sorte vanne.
Og stjernenes høye alvor.
Og morgenrøden over havet elsket han,
morgenrøden der risler liflig inn i vårt hjerte
så det sitrende åpner seg
som en sødtåndende duggfrisk rose.
Og musikken elsket han.
Musikken der likesom sjelen er uten form og mål og måte.
Han elsket skjønnheten.
Livets anelsesfulle salighet,
Dødens fornekter.»

RELATOR

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

Vedrørende norske - -

(Forts. fra side 7)

dette land får den hjelp de skal ha som mennesker — av nettopp Europakommisjonen for menneskerettigheter.

Jeg er en av disse rettsløse, men jeg akter å skaffe meg min rett uten hjelp fra noen.

«Denne rettsløse aksjon mot meg»

Det er nå 4 år siden pøbelveldet i dette land begynte sin aksjon mot meg. Selv fra prekestolen ble jeg en julehelg angrepet av en høytstående prestemann. Jeg hadde aldri snakket med denne prest og selvsagt heller aldri angrepet ham. Det var karakteristisk for hans stand at han måtte angripe meg mens jeg ikke kunne forsvare meg. At han senere talte om humanitet og menneskelighet, er ikke annet enn det man må forlange han skal gjøre for sin lønn.

Det har ofte forbauset meg at de rådende i Norge måtte sette i gang denne vettløse aksjon mot meg. Av landets 160 aviser måtte jeg innlede rettslige skritt mot 124. Skandalen er ikke som mange tror at jeg har saksøkt disse aviser, men at det måtte være nødvendig. Det gjenstår ennå å føre sak mot ca. 70 aviser og enkeltpersoner. Først begynte disse gjenstående borgerlige aviser sitt forsvar med påstand om at de skulle bevise det de hadde skrevet — som sant. Nå har disse aviser hatt 4 år til å føre disse bevis, men ikke en eneste en har maktet å føre bevis for en eneste påstand. Korrupt er pressen i alle land, **dersom** den skriver noe den vet er uriktig, eller skriver efter befaling eller opplegg, og så nekter å korrigere det skrevne når den ikke kan bevise det.

En million som har lidt urett

Hvordan tror De, stortingsrepresentant fru Lionæs, det vil gå når kongeriket Norge engang om ikke så lenge blir angrepet i en krig. Vi er det svakeste og mest upålitelige ledd i Nato-forsvaret. Vi er innvendig råtnet opp og blant oss er det minst en million voksne mennesker som har lidt urett i dette landet, men som ikke våger å skrike opp. Når anledningen bys, vil de si fra på sin måte. Når så politikerne roper om hjelp, hva tror De da vil skje. Tror de virkelig at vi rettsløse kommer å storme til for å forsvare systemet?

Jeg ber Dem ikke om noen form for hjelp. De og Deres parlamentarikervenner kunne høsten 1963 og våren 1964 ha besøkt Harry Lindstrøm i hans eneselle for å se hvordan han hadde det.

Han hadde forbud mot å høre nyheter, lese aviser, sende og motta brev. Han hadde vakt over seg dag og natt. Det siste gjorde selvsagt ikke det minste. I løpet av vakttiden var vaktene enige med meg i at make til råttenskap hadde man aldri hørt om og langt mindre vært vitne til.

Sovjetsoldat -

(Forts. fra side 4.)

Da vi kikket ut ble vi vitne til en redselsfull scene.

Området som hadde vært så trivelig og som hadde sett så velstelt ut med små koselige hus, så ikke ut i det hele tatt. Flere hus var styrtet sammen og alt fløt av murblokker og kalkstøv. Sikkert var mange mennesker omkommet, for hist og her var det merker efter blod. Noen trær var revet opp mens andre sto igjen og deler av mennesker var slengt opp på grenene, undertiden hele lik.

Jeg tok i all hast avskjed med Akime, som tatarpiken het, og skynte meg for å nå frem til vårt hovedkvarter for Arbeidsbaaljonen. På veien observerte jeg nye redselsfulle scener, langt verre enn dem vi hadde sett fra kaféen. Hus var totalt ødelagt og i et kvartal med forreningsbygg var alle vinduene blitt knust. Hist og her kunne man se folk som gråt og bar bort døde og sårede.

Tyskerne selv led også sterkt under den skrekkelige bombingen, da sovjetflyvernes oppgave tydeligvis var å ramme det tyske marinesenter og militære baser, som var å finne i byen. Folk her trodde at tyskerne hadde hatt nesten like mange ofre som sivilbefolkningen, for deres militære redningsmannskaper var travelt opptatt med å lete i ruinene efter ofre fra bombingen.

Jeg fant sykkelen, som jeg hadde lånt, stående der uskadet og kjørte tilbake langs den samme vei som strakte seg langs svartehavskysten hvor sjøen smeltet sammen med den evigblå himmel. Veien førte frem til arbeidskompaniet og i den hete augustsolens varme følte jeg meg faktisk brent i ansiktet og svetten gjorde meg dyvåt.

På veien støtte jeg på folk som ikke syntes å bry seg om noesomhelst. De så likegyldig på alt det redselsfulle som inntraff for bare en snau halvtime siden. Med det samme humør som vanlig drev de sin forretningsvirksomhet i basaren og i de handelsbodene som ikke var blitt rammet av bombene. Og det er rart med det, mat må man ha likegyldig hva som hender.

JØDISK IMPERIALISME

Israels statsminister, Levi Eshkol, oppfordrer nå til masseinnvandring av jøder til Israel. Han har erklært at Israels stilling ville vært en langt annen under juni-krigen, hvis landet hadde hatt fire millioner innbyggere i stedet for som nå, to og en halv. Som om ikke jødene var sterke nok til å angripe de uforberedte araberlandene.

Det har vist seg de senere år at Israels befolkning har minket i stedet for å øke. Dette til tross for organisert innflytting fra andre land med jødisk bosetting. Dette skulle tyde på at innbyggerne i Israel ikke har kunnet finne seg til rette i en stat ombygget så å si efter kommunistisk mønster.

Nå har Eshkol gått sterkt inn for jødisk bosetting i de arabiskbefolkede områder i øst-Jerusalem, angivelig for «å vinne freden». Av dette fremgår at Israel fortsatt er sterkt imperialistisk og vil trenge araberne bort fra områder, hvor de har bodd i nærmere to tusen år.

Hvis jødene virkelig ønsker å leve i fred med sine naboer, bør de hurtigst mulig trekke seg tilbake til sine egne områder og ikke provosere araberne ved fortsatt å trenge dem bort fra sine hjem.

*

LILLEBRITANNIA VIL OGSÅ ORDNE MED «MAKTBALANSEN»

Toryenes «forsvarsminister» Enoch Powell glemmer tydeligvis å stikke fingeren i den jord Churchill efterlot sine landsmenn. Under forsvarsdebatten i Underhuset erklærte han at «Stor»-britannia må sørge for å opprettholde maktbalansen på det europeiske kontinent for å hindre at Vest-Europa ble dominert av en fiende. Den britiske Tysklandshæren danner basis for Britannias innflytelse i Europa, sa Powell, og kritiserte Labourregjeringen sterkt for nedskjæringene av Tysklands-hæren. Da Churchill sammen med Roosevelt fikk istand annen verdenskrig skulle han også ordne med «maktbalansen» i Europa. Resultatet ser en idag da Sovjet har forsynt seg med halve Europa.

*

SECRET SERVICE I «HJEMMEFRONT»INNSATS IGJEN

Sjefene til de norske krigsheltene som gjorde sin innsats efter at den norske krigen var forbi fortsetter sin gamle trafikk med å organisere «hjemmefronter» rundt omkring. Secret Service hviler ikke og det gjør vel kanskje heller ikke dens mange agenter i Norge. Iallfall leser vi følgende interessante meddelelse i AFTENPOSTEN, som naturligvis intet har å bemerke til denne form for britisk og amerikansk innsats: «Briten Harold «Kim» Philby, som en årrekke var sovjetisk spion og klarte å infiltrere det britiske efterretningsvesen, ga sine russiske oppdragsgivere opplysninger som førte til at en britisk-amerikansk plan om å starte geriljaopprør i Albania ble forpurret og 150 geriljasoldater drept eller tatt til fange, hevdet den britiske søndagsavisen Sunday Times igår.» Det var da han leste dette britenes umulige utenriksminister Brown gjorde skandale.

*

INGEN FORBRØDRING TAKK!

Da alle de deilige demokratiske menneskevenner protesterte fordi en vaktbataljon fra Bonn skulle opptre sammen med franske troppeavdelinger ved en forbrødringsfest i Basel, fant de alltid tjenestevillige myndigheter plutselig frem en gammel lovbestemmelse ifølge hvilken det er forbudt å bære utenlandske uniformer. Den har riktignok sovet godt i mange år, men nu kom den altså til nytte i den europeiske forbrødrings tegn.

*

EN NARKOTIKAKILDE

er avslørt i Vest-Tyskland. Under en morgenrazzia av det amerikanske militærpoliti i kasernen i Bamberg ble ni amerikanske soldater arrestert for å være i besiddelse av narkotika. Rusgiften ble også bragt videre fra kasernen til en større «avtagerkrets».

*

DEN GLADE ENKE

Presidentenken Jacqueline Kennedy, som bor i New York, bruker årlig bare til sin garderobe 200 000 kroner.

*

MANGEMILLIONÆREN JOHNSON

Om den nuværende amerikanske president Johnson beretter det amerikanske søndagsmagasin «Parade» at han i sin presidenttid har klart å øke sin formue til 100 mill. kroner.

GLEM IKKE

abonnementsfornyelsen for 1968. Og husk at vi også trenger en liten — eller naturligvis gjerne stor — ekstra håndsrekning til driften.

Velgernes opprør —

(Forts. fra side 3)

VII.

Man hørte ofte under okkupasjonen: «Det er riktig det Dere gjør. Feilen er at det er Dere som gjør det». Den samme tonen har gått gjennom valgkampen og trontaledebatten i disse dager. Sånn litt på si kjekles der om hvem som var først med de ting, man efterhånden er blitt enige om og nå avgjør i samdrektighet.

VIII

Det forlyder at en revisjon av valgloven er på tapetet. Må det være tillatt å anbefale et studium av den vesttyske valglov. Der er man med «Den store koalisasjon» kommet langt med det nasjonale samarbeide.

Olaf Holm

KRISTNE VENNER

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — *Kristne Venner* møtes den første fredag hver måned i Collettsgate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskapelig samvær.

Møtetid kl. 19.30.

Tannlege
MARTIN KJELDAAS
Hansteensgt. 2
Tlf. 44 75 54

FOLK OG LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4
Telefon 37 76 96
Boks 3214 - Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontorene stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet efter forutgående avtale.

Abonnementspriser:
Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår i Skandinavia
Utlandet kr. 25,— pr. halvår. I nøytralt omslag innenlands: Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår.

Løssalg kr. 1,—.

Bruk postgironr: 16 450.

Utgiver A/S Folk og Land

Viking Boktrykkeri